

29. vuosikerta

VONKAMIES

vastaava päätoimittaja Arja Soramäki

toimittaja Esa Ojala

SUOMEN UITTOPERINNEYHDISTYS RY
Jäsenlehti nro 1/2026

Kuva: Juhani Hakkarainen

Uittopatsas lijoen rannassa. Sanna Koiviston suunnittelema teos on omistettu lijoen uitolle.

YHDISTYKSEN TOIMINTAA TUKEVAT KANNATTAJAJÄSENET

Finn-Terpuu Oy

Järvi-Suomen Uittoyhdistys

Metsä Group

Stora Enso Oyj

Harvestia Oy

Kuhmo Oy

Metsähallitus Metsätalous Oy

Uittopojat Oy

TÄSSÄ NUMEROSSA

Puheenjohtajan palsta	3
Toiminta 2025: Uitto- ja metsätyöperinteen tallentamista	4
Vuosikokouksen 2026 päätökset ja kuulumiset	6
Jäsentilanne	7
Yhdistyksen toiminta 2026 35. toimintavuosi	8
Toimintasuunnitelma 2026	8
Uitto Suomessa 2000–luvulla	10
Uitto 2025.....	11
Dokumenttikatsaus	12
Viimeinen uitto: Iijoen uiton loppumisen syitä ja seurauksia	12
Osaran aukeat kasvavat nyt metsää - Ei tullut tundraa	13
Kasvun ihme: Metsien kasvu triplaantui Pohjoisessa	14
Osaran aukeat -dokumentin ensi-illat kesällä 2025	15
Viimeinen uitto -dokumentin ensi-illat talvella 2026	16
Miksi uitto loppui Iijoella vuonna 1988	17
Kansainvälinen toiminta 2025 ja 2026	18
IATR:n kansainvälinen uittotapahtuma Espanjan Laspunassa 2025.....	18
Kansainvälisen Uittoyhdistyksen vuosikokous Latviassa 2026	19
Oodi katoaville jätkille	21
Tukkilaistapahtumia 2026	23
Liity Suomen Uittoperinneyhdistys ry:n jäseneksi	24
Arvoisat Suomen Uittoperinneyhdistyksen jäsenet	25
Vuosi 2026 Lustossa	26
Metsäsuhteiden maa – Näyttely metsän ja ihmisen yhteiselosta	26
Leikkiähän tämä vaan on – Puuleluja ja metsäleikkejä	26
Moottorisahahurmat – moottorisahoja Luston kokoelmista	26
Mustaa ja vihreää kultaa – Tarina öljystä, metsistä ja suomalaisista	27
Luston tapahtumat 2026.....	27
Yhdistyksen hallitus 2026	28

PUHEENJOHTAJAN PALSTA

Suomen Uittoperinneyhdistys on toiminut aktiivisesti yhdistyksen tarkoituksen mukaisesti vaalimalla uittoperinnettä ja on ollut mukana keräämässä, talentamassa ja levittämässä tietoja ja taitoja tuleville sukupolville.

Kehittääksemme toimintaamme yhdistyksen jäsenten toivomaan suuntaan, lähetimme syksyllä sähköpostikyselyn jäsenille. Vastausten perusteella jäsenet ovat tyytyväisiä toimintaamme ja pitävät edelleen tärkeänä uittoperinteen säilyttämistä. Vonkamies-julkaisusta tuli kommentteja, että se on toiminut hyvin menneessä ajassa mutta jatkoon toivottiin nykyaikaisempaa muotoa.

Viestintämme siirtyy vuonna 2026 kokonaan sähköisiin välineisiin, kun Vonkamies-lehden painatus lopetetaan ja se julkaistaan jatkossa nettiversiona yhdistyksen www.fi-sivuilla. Syynä tähän on sekä jäsenistöltä tulleet toivomukset että painatus- ja postituskustannukset, jotka olisivat suuremmat kuin jäsenmaksutulot. Uittoperinneyhdistyksen asioita voi seurata yhdistyksen nettisivuilta www.uittoperinne.fi sekä Facebookista: Suomen Uittoperinneyhdistys.

Uittoperinteen siirtäminen nuoremmille polville tapahtuu pääasiassa kerronnan muodossa. Kuhmossa on kuitenkin järjestetty useina vuosina leirejä, joissa tietoja ja taitoja on päässyt harjoittelemaan. Kesällä 2026 leirejä järjestetään Kuhmon lisäksi myös Hankasalmeella, Keski-Suomessa. Kuhmon leiri on kesäkuun lopussa Tukkilaiden SM-kilpailujen aikoihin, vetäjinä toimivat Jaakko Saario ja Jori Mikkonen. Hankasalmen leiri on kesäkuun puolessa välissä ja vetäjinä siellä toimivat Pauli Ylitalo ja Juha Julkunen.

Tasavallan Presidentti myönsi 13.06.2025 yhdistyksemme jäsenelle Esko Pakkaselle Uittoneuvoksen arvonimen tunnustuksena Eskon elämäntyöstä uitto- ja metsätyön historian sekä höyrylaivaperinnetiedon keruussa ja ikuistamisessa useiden kirjojen muodossa. Arvonimihakemusta ovat esittäneet ja puoltaneet Metsämiesten Säätiö, Metsähistorian Seura, Suomen Höyrypursiseura, Suomen Uittoperinneyhdistys ja Teollisuuden Metsänhoitajat. Järjestöjen merkitys arvonimihakemuksissa on ollut ratkaisevan tärkeä. Lämpimät onnittelut Esko Pakkaselle.

Yhdistys toivottaa jäsenemme ja myös kaikki uitosta ja uittoperinteestä kiinnostuneet henkilöt tervetulleiksi tämän vuoden uittoperinne- ja tukkilaistapahtumiin.

Metsämuseo Lusto tarjoaa edelleen yhteistyöhömmä liittyy maksuttoman sisäänpääsyn yhdistyksen jäsenille.

Arja Soramäki
puheenjohtaja

TOIMINTA 2025: UITTO- JA METSÄTYÖPERINTEEN TALLENTAMISTA

Kuva: Finna

Uitto elää Saimaan vesistöalueella uutta "nousukautta". Uittomäärä nousi ennätystasolle sitten vuoden 2009, liki 750 000 kuutioon ja uittajien määrä neljään. Uittopuuta vastaanottavia tehtaita oli Etelä-Saimaalla viisi, kun neljä vuotta sitten niitä oli vain kaksi. Kuljetusmuotojen välisessä vertailussa uitto on edullisin ja ympäristöystävällisin kuljetusmuoto pitkillä matkoilla. Myös proomukuljetuksella on oma osuutensa eteläisen Saimaan tehtaiden puuhuoltokehityksessä.

Uittoperinneyhdistyksen varsinainen toiminta jatkui hyväksi koetuilla toimintaperiaatteilla, perinteeksi muodostuneilla tapahtumilla. Yhdistys jatkoi uiton ja metsätalouden toimintojen ja perinteiden dokumentointia. Painopisteenä oli kuvata uiton loppumisen ja metsätalouden toimenpiteiden vaikutuksia paikallistalouteen ja paikallisten ihmisten elämään Koillismaalla.

Yhdistyksen johtamassa hankkeessa on valmisteltu kolme dokumenttielokuvaa, joissa annetaan puheenvuoro Koillismaan väestölle ja alan asiantuntijoille. Dokumenteissa kuvataan, kuinka paikalliset ihmiset kokivat silloiset tapahtumat ja niiden seuraukset "Osaran aukeiden" ja Iijoen uiton lopettamisen suhteen.

Osaran aukeat ja **Kasvun ihme** -dokumenteissa kuvataan kuinka "tundran pelko" on muuttunut kasvun ihmeeksi ja metsien hiilinieluksi. **Osaran aukeat** -dokumentin ensi-illat olivat heinäkuussa 2025. **Viimeinen uitto** -dokumen-

tissa kuvataan Iijoen uiton loppumisen vaikutuksia mm. työmahdollisuuksien hiipumisena Koillismaalla. **Viimeinen uitto** -dokumentin ensi-illat ovat tammiukuussa 2026 ja **Kasvun ihme** -dokumentti valmistuu vuonna 2027. Juhani Hakkarainen on ohjannut työtä ja tukenut dokumentaristi Raimo Saloa kuvaustyössä. Hankkeiden keskeisin rahoittaja on Metsämiesten säätiö. Hankkeita ovat tukeneet myös Metsähallitus ja Valto Pernu -säätiö. Molemmat dokumentit ovat katsottavissa Kotikino.fi -palvelussa.

Uittoperinnettä ja tukkilaistaitoja sekä tukkilaistunnelmaa opetettiin ja siirrettiin nuorelle ja myös aikuisemmille sukupolville Kuhmon organisoimalla uittoleirillä. Kouluttajina toimivat Pielisen-Karjalan tukkilaisperinneyhdistyksen Jaakko Saaristo ja Jori Mikkonen. Leirille osallistui 4 peruskouluikäistä nuorta sekä isä ja hänen kolme aikuista poikaansa, lisäksi leirille osallistui tällä kertaa myös yksi nainen. Leirillä osallistujat pääsevät aistimaan aitoa tukkilaistunnelmaa. Leirin toiminnasta löytyy materiaalia Visit Kuhmo sivustolta, Uittoperinne Kuhmossa - Kuhmo.

Tukkilaisten SM-kilpailut pidettiin Raasakkakoskella Iijoella 5.7.2025. Lajeina olivat kaikki SM-lajit: Tukkilaismaraton, Sauvonta, Koskenlasku ja Joukkuesoutu. Yleisissä miesten ja ikämiesten sarjoissa osallistujia oli ympäri Suomea, mutta naisten ja nuorten sarjoihin ei osanottajia saatu mukaan. Yleisöä oli kertynyt Raasakkakoskelle runsaslukuisesti ja kisapäivä oli lämmin ja aurinkoinen.

Kansainvälinen kokoontuminen ja IATR:n (International Raftsmen Association) vuosikokous pidettiin 15.-18. toukokuuta Espanjan Laspunassa. Suomesta tapahtumaan osallistui kymmenkunta aktiivia uittoperinteen harrastajaa. IATR:n puheenjohtajana jatkoi Dr Frank Theel ja Suomesta hallituksen jäsenenä uittopäällikkö Esa Korhonen. Uitolla on vahvat perinteet Euroopassa, mutta nykyään Suomi on ainut Euroopan maa, jossa uittoa vielä toteutetaan, nippu-uittona ja proomukuljetuksena.

Yhdistyksen jäsenrekisterissä oli vuoden lopussa 112 jäsentä, joista kunniajäseniä ovat Juhani Hakkarainen, Jorma Hynninen ja Marjatta Palmroth. Tasavallan presidentti myönsi kesäkuussa Esko Pakkaselle uittoneuvoksen arvonimen, jossa Uittoperinneyhdistys oli hakijana yhdessä muutaman muun yhdistyksen ja toimijan kanssa.

Yhdistyksen vuosikokous pidettiin 10. huhtikuuta Kuopiossa Kuopion Klubilla ja siinä käsiteltiin sääntömääräiset asiat ja kerrottiin tulevista tapahtumista. Yhdistyksen hallitus kokoontui toimintavuonna seitsemän kertaa ja osa hallituksen jäsenistä osallistui myös IATR:n vuosikokoukseen ja Suomen elävän kulttuuriperinteen TEAMS-tapaamisiin.

Suomen Uittoperinneyhdistys ry
Hallitus

VUOSIKOKOUKSEN 2026

PÄÄTÖKSET JA KUULUMISET

Suomen Uittoperinneyhdistyksen vuosikokous pidettiin torstaina 23. huhtikuuta 2026 Kuopiossa, Kuopion Klubilla.

Kokous aloitettiin yhdistyksen tarjoamalla lounaalla klo 12.00 ja kokouksen päätteeksi nautittiin dokumenttielokuvan **Viimeinen uitto** "Kuopion ensisityksestä". Dokumentti on Uittoperinneyhdistyksen yhteistyössä Soitin Oy:n kanssa tuottama. Elokuvan ohjaus on kunniajäsenemme Juhani Hakkaraisen käsialaa.

Kokouksessa käsiteltiin sääntöjen määräämät viralliset asiat. Kokoukseen osallistui 15 yhdistyksen jäsentä.

Kokouksen puheenjohtajana toimi yhdistyksen puheenjohtaja Arja Soramäki ja sihteerinä yhdistyksen sihteeri Esa Ojala.

Viime vuoden toiminnasta mainittakoon suurimpana ponnistuksena dokumenttien **Viimeinen uitto** ja **Kasvun ihme** tiedon keruu, taltiointi ja kuvaukset.

Yhdistyksen talous on vakaalla pohjalla, vaikka tulos olikin 230,21 euroa miinuksella. Tuloja saimme jäsen- ja tukijäsenmaksujen lisäksi dokumenttituotannosta. Jäsenmaksun maksaneita jäseniä oli 60 ja tukijäseniä 7. Huomioitavaa on, että Vonkamies-lehden painatus- ja postituskustannukset olivat 2 200 euroa, joten jäsenmaksutulotkaan (1 280 euroa) eivät riittäneet ko. lehden kuluihin. Täten yhdistyksessä onkin päätetty siirtyä jatkossa pelkästään sähköiseen tiedottamiseen, myös ko. lehden jakelun osalta.

Vahvistettiin tilinpäätös ja tase ja myönnettiin vastuuvellisille tili- ja vastuuvapautus vuodelta 2025.

Yhdistyksen toiminta vuonna 2026 jatkuu jo perinteeksi muodostuneilla tapahtumilla ja toiminnalla. Poimintana mainittakoon **Kasvun ihme**-dokumentin viimeistely ja Pohjois-Savon metsien kasvun lisäysmahdollisuuksia analysoivan dokumentin valmistelu yhteistyössä Pohjois-Savon metsänhoitokoulusäätiön kanssa.

Talousarvio kuluvalle vuodelle on hyvin pitkälle viime vuosien kustannusrakenteen mukainen. Dokumenttitulot ja -menot vaihtelevat vuosittain riippuen kunkin vuoden toteumasuunnittelusta. Jäsenmaksut päätettiin pitää entisinä; Jäsen 20 euroa ja tukijäsen 170 euroa.

Talousarvio 2026 on 700 euroa plusmerkkinen. Tulot yhteensä 14 700 euroa, josta jäsenmaksutulot 2 700 euroa (sis. tukijäsenmaksut) ja mahdolliset avustukset dokumenttien viimeistelyyn ja tekoon 10 500 euroa.

Menot ovat vastaavasti 14 000 euroa, josta mahdolliset dokumenttikulut ovat 9 000 euroa. Vonkamies-lehden kuluissa on tavoitteena saada säästöä n. 1 000 euroa viime vuosiin verrattuna.

Yhdistyksen hallituksen puheenjohtajana valittiin jatkamaan Arja Soramäki ja hallituksen jäsenenä Esa Korhonen, Heikki Kääriäinen, Esa Ojala ja Mikko Saarimaa. Toiminnantarkastajina jatkavat Sepot Korhonen ja Vainio ja heidän varamiehinään Esko Maukonen ja Tapani Pirinen.

JÄSENTILANNE

Yhdistyksessä on kirjoilla tällä hetkellä hieman yli 100 jäsentä. Osasta jäseniä (yli 30) ei yhdistyksellä ole nimen ja postiosoitteen lisäksi muuta tietoa ja he eivät ole maksaneet jäsenmaksuakaan muutama vuoteen. Emme siis tiedä ovatko he vapautettuja jäsenmaksusta 80-vuoden iän ylittyttyään vai eivätkö enää katso haluavansa kuulua yhdistykseen.

Kokous velvoitti hallituksen miettimään toimenpiteet ns. haamujäsenten poistamiseksi jäsenrekisteristä.

Jäsenistön ikäjakauma on huolestuttava yhdistyksen toiminnan jatkumisen osalta. Jäsenistä, joiden syntymävuosi on yhdistyksen tiedossa, on yli 50 prosenttia yli 80-vuotiaita ja vain 5 prosenttia alle 60-vuotiasta. Yhdistykseen onkin haastavaa saada nuoria mukaan toimintaan. Myös tukijäsenien saaminen mukaan toiminnan tukemiseen on vuosi vuodelta haastavampaa.

Yhdistyksen viestinnässä on kustannussyistä siirrytty pelkästään sähköiseen viestintään; sähköposti sekä www.uitto-perinne.fi – ja FaceBook -sivustot. Onkin ensiarvoisen tärkeää, että pidätte sähköpostiosoitteenne ajan tasalla ilmoittamalla sen yhdistyksen sihteerille Esa Ojalalle: **esa.ojala59@gmail.com**.

Esa Ojala
sihteer

YHDISTYKSEN TOIMINTA 2026

35. TOIMINTAVUOSI

Suomen Uittoperinneyhdistyksen tavoitteena on sääntöjen mukaan vanhojen uittoperinteiden vaaliminen. Yhdistys kerää, tallentaa ja levittää tietoja uitosta ja uittomenetelmistä sekä osallistuu vastaavaan kansainväliseen yhteistoimintaan. Myös metsätyöperinteen vaaliminen ja tallentaminen kuuluu yhdistyksen tavoitteisiin.

* Yhdistyksen toiminnan runkona ovat perinteiset, toimintaan vuosien saatossa vakiintuneet tilaisuudet, tapahtumat ja toiminnot. Vuosi on yhdistyksen 35:s toimintavuosi.

* Yhdistys seuraa uiton kehitystä. Parina viime vuonna uittomäärä ja uittajien määrät ovatkin lisääntyneet siitä, kun ainoastaan yksi yhtiö uitti Saimaan vesistöissä. Kuljetusmuotojen välisessä vertailussa uitto on edullinen ja ympäristöystävällinen kuljetusmuoto pitkillä matkoilla.

* **Viimeinen uitto** -dokumentin ensi-illat pidettiin tammikuun lopulla Iissä ja Pudasjärvellä ja se esitettiin myös yhdistyksen vuosikokouksen yhteydessä. **Kasvun ihme** -dokumentti viimeistellään kevään aikana. Kuopioon on lisäksi suunnitteilla syksylle "elokuvailta", jossa yhdistyksen tuottamat dokumentit esitettäisiin aihepiiristä kiinnostuneelle yleisölle. Valmiit dokumentit ovat katsottavissa Kotikino.fi -palvelussa.

* Pohjois-Savon metsien kasvun lisäysmahdollisuuksia esittelevä dokumentti on suunnittelussa yhteistyössä Pohjois-Savon metsänhoitokoulusäätiön kanssa.

* Yhteistyötä Suomen Metsämuseo LUSTO:n kanssa jatketaan uitto- ja metsätyöperinteen vaalimisessa. Yhdistyksen jäsenillä on ilmainen pääsy Luston näyttelyyn.

* Kansainvälistä yhteistoimintaa ylläpidetään osallistumalla IATR:n kokouksiin sekä uittajien tapahtumaan Latviassa 14.-17.5.2026.

* Tuetaan ja kannustetaan uittoperinnetapahtumien järjestämistä.

TOIMINTASUUNNITELMA 2026

1. Vonkamies-lehti tuotetaan jatkossa PDF-versiona ja jaetaan jäsenille sähköpostitse. Lisäksi lehti on katsottavissa ja ladattavissa www.uittoperinne.fi -sivustolta.

2. Vuosikokous pidetään 23.4.2026 Kuopiossa, Kuopion Klubi.

3. Dokumentit: **Viimeinen uitto** -dokumentin ensi-illat järjestetään Iissä, Pudasjärvellä ja Taivalkoskella tammikuun lopulla. Elokuva esitetään myös vuosikokouksessa 23.4.2026. Viimeistellään **Kasvun ihme** -dokumentti.

Järjestetään syyskaudella "elokuvailta", jossa yhdistyksen tuottamat dokumentit esitetään aihepiiristä kiinnostuneelle yleisölle.

Suunnitellaan ja haetaan rahoitusta Pohjois-Savon metsien kasvun lisäysmahdollisuuksia esittelevän dokumentin tuottamiseen yhteistyössä Pohjois-Savon metsänhoitokoulusäätiön ja dokumentaristi Raimo Salon kuvausryhmän kanssa.

4. Osallistumme International Raftsmen Associationin (IATR) toimintaan, Vuosikokous ja uittajien tapahtuma Latviassa 14.-17.5.2026.

5. Tehdään yhteistyötä Suomen Metsämuseo Luston kanssa uitto- ja metsätöperinteen vaalimisessa.

6. Tuetaan ja kannustetaan toimijoita järjestämään uitto- ja uittoperinnetahtumia.

7. Tehdään yhteistyötä metsä- ja uittoperinteen parissa toimivien tahojen kanssa.

8. Toteutetaan yhdistyksen sääntömääräiset tehtävät.

9. Tuetaan Suomen elävän kulttuuriperinteen vaalimista uittoperinteen osalta.

Suomen Uittoperinneyhdistys ry

Hallitus

Hannu Kettunen tukilla Vaikkojoella Rakkinekosken niskalla (arkistokuva).

Kuva: Ossi Wallius

UITTO SUOMESSA 2000-LUVULLA

Vuosituhanen alkaessa puuta uitettiin sekä Vuoksen että Kymijoen vesistöalueilla. Kymijoen uitot loppuivat kuitenkin jo v. 2003, ja uudehkon Päijänne-Keiteleen kanavareitin uittokäyttö jäi lyhytaikaiseksi. Vuoksen alueella uitto jatkui.

Vuosituhanen ensimmäinen 10-vuotisjakso oli Vuoksen vesistöalueen uitolle varsin vakaata aikaa. Vuotuiset uittomäärät olivat miljoonan kuution luokkaa ja suuret metsäyhtiöt olivat uitossa mukana. Koko uittoverkosto oli käytössä.

Muutoksen tuulet alkoivat puhaltaa 2010-luvun alussa. Muutama metsäyhtiö lopetti uiton hyödyntämisen, minkä seurauksena uittomäärät romahtivat saavuttaen historiansa alimman tason vuosina 2016 ja 2017. Uittomäärät olivat silloin kolmasosa miljoonasta, ja uittavia yhtiöitä oli enää vain yksi. Yhden uittavan yhtiön jakso kesti vuoteen 2022 saakka, jolloin uittavia yhtiöitä alkoi palata takaisin uittorinkiin.

Uiton hiljaiselon aika merkitsi muutoksia tavassa hoitaa uittoja. Uiton hallintoa purettiin ja operatiivista toimintaa muutettiin yrittäjävetoiseksi. Uiton henkilökuntaa siirtyi uittotoimintaa harjoittavien yritysten palkkalistoille, samoin myös kalustoa myytiin urakoitsijoille. Muutaman vuoden ajan uittopäällikönkin posti oli ulkoistettu uittavalle yhtiölle. Hiljaisempi kausi toi mukanaan uiton kehittämistä, joilla saatiin uiton kustannuskilpailukyky turvattua.

Vuosina 2022–2024 uittavien yhtiöiden lukumäärä nousi neljään, ja sen myötä uittomäärät alkoivat kasvaa. Uitolle alkoikin tulla entistä selkeämpää roolia puunhankinnassa. Venäjän tuonnin loputtua tyystin maahan alkoi ilmaantua pulaa kuljetuskapasiteetista. Samaan aikaan ympäristöasiat alkoivat tulla yhä tärkeämmiksi päätöksenteossa kustannustehokkuusasioita unohtamatta. Päätoiminen uittopäällikkö palasi näyttämölle 2024 vastaamaan uiton kokonaisuudesta.

Tällä hetkellä uitto tarjoaa kattavan uittoverkoston koko Vuoksen vesistöalueella pohjoisimpien uittopaikkojen ollessa Nurmeksessa ja Iisalmessa.

Kuva: Esa Korhonen

Uittopaikkoja on nyt käytettävissä 18 ja uittopuuta vastaanottavia tehtaita on kaikkiaan viisi vesistöalueen eteläosassa. Pisin uittoetäisyys uittopaikalta tehtaalle on 450 km. Uitto ei ole pelkästään vain kuljettamista, vaan uitto on yhdistelmä varastoisesta ja kuljettamisesta, siis aito logistiikkamuoto. Uittoinfra tarjoaa varastointikapasiteettia useita miljoonia kuutiometrejä maa- ja vesialueille.

Uiton yksi merkittävin vahvuus on energiatehokkuus. Uiton energiatehokkuus on kaksinkertainen verrattuna juna- ja aluskuljetuksiin ja kolminkertainen verrattuna autokuljetuksiin. Uitto herättääkin positiivisia tuntemuksia luonnonmukaisuudellaan aina Keski-Eurooppaa myöten. Uitto on hyvin suomalainen erikoisuus ja täysin ainutlaatuista Euroopassa. Saman tyyppistä uittotoimintaa Suomen lisäksi harjoitetaan ainoastaan jonkin verran Kanadassa ja tiittävästi Siperian joilla.

UITTO 2025

Uittoon ajettu puumäärä oli noin 730.000 m³, jossa oli nousua edellisestä vuodesta viidenneksen. Edellisen kerran tätä enemmän on uitettu vuonna 2009. Uittavien yhtiöiden lukumäärä oli neljä kuten edellisenäkin vuonna, sen sijaan uittopuuta vastaanottavien tehtaiden lukumäärä nousi neljästä viiteen, kun Punkaharjun vaneri- ja kertopuutehtaallekin hinattiin jälleen vuosikymmenen tauon jälkeen.

Uittopaikkoja oli käytössä viisitoista tasaisesti koko vesistöalueella. Veteenajot käynnistyivät huhtikuun alussa ja päättyivät lokakuun lopussa. Kaikkiaan puuta ajettiin veteen 144 päivänä. Hinaukset aloitettiin toukokuun alussa ja kestivät itsenäisyyspäivän tienoille.

Veden vähyyys alkoi haitata sujuvaa uittotoimintaa elokuusta alkaen. Uittopaikkojen ja hinausten aikatauluja jouduttiin aikaistamaan muutamilla viikoilla. Uittokuormien pohjakosketuksilta ja nippujen hajoamisiltakaan ei vältytty. Osaavan uittohenkilöstön ansiosta irronneet puut saatiin varsin hyvin kerättyä ja uudelleen niputettua.

Hinaajalaivasto oli aiempien vuosien tapaan tuttua: Olli, Roteva, Tarmo, Martari, Axel ja Lauri. Pienen lisäyksen hinaajavahvuuteen toivat hinaajat Maavesi ja Julle, joille lankesi myös pienet hinausurakat.

Uiton herättyä uudelleen henkiin uuden kaluston suunnittelu on käynnistynyt, jotta jo ympäristöystävällinen logistiikkamuoto tulisi vielä ympäristöystävällisemmäksi ja jotta kapasiteettitarve olisi yhä paremmin turvattu.

Esa Korhonen

Uittopäällikkö

Järvi-Suomen Uittoyhdistys

DOKUMENTTIKATSAUS

Suomen Uittoperinneyhdistys on tuottanut yhteistyössä Soitin Oy:n kanssa neljä uitto- ja metsätyöperinteestä kertovaa dokumenttielokuvaa. Juhani Hakkarainen on toiminut yhdistyksestämme käsikirjoittajana ja ohjannut niiden toteutusta yhteistyössä dokumentaristi Raimo Salon ja hänen kuvausryhmänsä kanssa. Dokumentit ovat katsottavissa www.Kotikino.fi -palvelussa ja nähtävissä erikseen järjestettävissä elokuvailloissa.

Dokumenttien tekoa ovat tukeneet ja rahoittaneet Metsämiesten Säätiö, Metsähallitus ja Valto Pernun säätiö. Kiitokset rahoittajille.

Ensimmäinen dokumentti valmistui vuonna 2023. Siinä kerrottiin savottatyömailla toimineista kämppäemännistä ja valotettiin heidän työtään salojen savotoilla.

Kaksi muuta dokumenttia, **Osaran aukeat** ja **Viimeinen uitto** ovat valmistuneet viime vuonna. Niissä kerrotaan "Osaran aukean", josta piti tulla tundra, nykytilanteesta ja irtouiton loppumisesta Iijoella ja sen vaikutuksista alueen ihmisten elämään ja toimeentuloon.

Kasvun ihme -dokumentti valmistuu vuonna 2027 ja se kertoo Pohjois-Suomen metsien kasvun lisäyksen ihmeestä.

VIIMEINEN UITTO:

IJOEN UITON LOPPUMISEN SYITÄ JA SEURAUKSIA

Ijoen viimeinen uitto suoritettiin vuonna 1988. Vuosisatainen työ loppui. Suomen Uittoperinneyhdistys ry on tuottanut Metsämiesten säätiön rahoituksella dokumenttielokuvan **Viimeinen uitto**. Työryhmä Raimo ja Vesa Salo sekä Juhani Hakkarainen haastattelivat aikalaisia. Dokumentissa on kuvituskuvana käytetty haastattelujen yhteydessä saatuja valokuvia sekä vuoden 1988 viimeisen uiton videota, jonka on kuvannut Eino Pekkala. Joitakin kuvia on metsämuuseo Luston kokoelmista.

Uiton lopettaminen ei ollut vain tekninen päätös vaan tilanne oli muodostunut vuosikymmenten aikana. Vaikka elettiin hallittua rakennemuutoksien vuosia, uittomiehiä tai -naisia ei pystytty tukemaan. Jokainen sai selviytyä jatkossa miten pystyi.

Työn loppuminen muutti jokivarren elämän. Vuosisatainen kulttuuri, miten uittokausi näkyi väylän varrella, kuihtui. Jäljelle jäivät muistot ja niihin liittyvät tukkilaistapahtumat, Iijokisoutu ja lautanlaskutapahtumat. Ne koettavat säilyttää ja näyttää aineetonta kulttuuriperinnettä tuleville sukupolville.

Vaikka loppu oli sidosryhmien kannalta vaikea, joki virtaa ja kunnollisten kalateiden rakentaminen tuo toivoa. Uskotaan, että nousukala palaisi jokeen. Se toisi elinmahdollisuuksia myös jokihelmisimpukalle, raakulle.

Osaran aukeat eli laajat avohakkuualueet kulotettiin.

OSARAN AUKEAT KASVAVAT NYT METSÄÄ - EI TULLUT TUNDRAA

Suomi oli selvinnyt sodista, mutta kansantalouden tila oli huono. Rintamilta palaaville ja evakoille oli löydettävä työtä. Jälleenrakennus ja sotakorvaukset veivät rahaa. Metsät ja Metsähallitus oli yksi luonnollinen kohde, josta haettiin ihmisille toimeentuloa ja kansantalouteen tuloa.

Osaran aukeista valmistui dokumentti. Se kertoo, miten suuret savotat muuttivat elämää sydänmailla. Rohkealla toiminnalla onnistuttiin Länsi-Euroopan suurin hakkuualue uudistamaan paksusammalkuusikosta kasvaviksi männiköiksi. Dokumentissa kerrotaan myös, miten nyt samaa noin 20 000 hehtaarin metsäaluetta hoidetaan. Metsän kiertoaika onkin umpeutumassa ja voimmekin todeta, että pelot toimenpiteiden onnistumisesta olivat vääriä. Ei tullut tundraa. Tuli metsää, joka kasvaa noin 4 kertaa paremmin kuin puuston kasvu ennen hakkuuta eli heti sotien jälkeen.

Marjasadot ovat parantuneet ja sen takia myös riistaa on enemmän.

Kuva: Juhani Hakkarainen

Tundran pelko muuttuikin vehreäksi metsäksi. Voinemmekin antaa Metsähallituksen silloiselle pääjohtaja Nils Osaralle ja hänen alaisilleen ”synninpäästön”.

KASVUN IHME:

METSIEN KASVU TRIPLAANTUI POHJOISESSA

Pohjois-Suomessa puuston kasvuolosuhteet ovat muuta maata huonommat. Kesä on lyhyt, lämpösumma on pienempi. Maaperä on usein varsin hedelmätön ja ilmasto äärevä.

Tänä päivänä puuston kasvu on kuitenkin Lapissa kolminkertainen verrattuna 50 vuotta sitten mitattuun kasvuun.

Tekeillä oleva dokumentti selvittää syitä, miksi puuston kasvu parantui. Se kertoo myös metsänparannuslain muutoksesta, joka tunnetaan myös Lapin lakina.

Juhani Hakkarainen ja Raimo Salo
Suomen Uittoperinneyhdistys ry ja Soitin Oy

OSARAN LUKEAT -DOKUMENTIN ENSI-ILLAT KESÄLLÄ 2025

Posio
valtuustosali
2.7.2025

Kuvat:
Juhani Hakkarainen

Pudasjärvi
Kouvan kylätalo
3.7.2025

Pudasjärvi
Kotiseutumuseo
Niemelän talo
4.7.2025

VIIMEINEN UITTO -DOKUMENTIN ENSI-ILLAT TALVELLA 2026

*Taivalkosken
Perinnehuone
30.1.2025*

*Kuvat:
Juhani Hakkarainen*

*Iin Nättepori
28.1.2026*

Pudasjärven Kurkisali 29.1.2026

MIKSI UITTO LOPPUI IJOELLA VUONNA 1988

Uittoneuvos Eljas Purhonen tarkasteli uiton tilannetta pitkän kokemuksen tuomien havaintojen pohjalta lehtihaastattelussa vuonna 2001 otsakkeella *Mikä miltei tappoi uiton?*

- 1.** Puiden kuorinta siirtyi tehtaille. Kuori on hyvä energian lähde, mutta kuorimaton puu ui huonommin, joka lisäsi uittohävikkiä.
- 2.** Sitoutuneen pääoman korkokulut. Kun vielä 1970-luvulla puunhankinnan kausivaihtelun ja muiden olosuhteiden takia suunniteltu varastotaso oli 2xvuotuinen tehtaiden raaka-ainetarve, on uiton aiheuttamaksi laskettu korko vähintään epävarma. Tarkastelussa ei otettu huomioon kuitupuuvaretojen sellunsaantohävikkiä tai inflaatiota.
- 3.** Mukavuustekijä: Vaikka uitto vaati työnjohdolta toisenlaista toiminnan ohjausta, uitto myös helpotti kuljetuksia ohjanneiden työtä, kun uittovarasto helpotti varsinkin kelirikkoaikoina maakuljetuksia.
- 4.** Yhteiskunnallinen vaurastuminen – Kesämökkiläiset: Osa mökkiläisistä ei halua työn ääniä häiritsemään luonnonrauhaa. Yleisenä perustelu ei ole kovin merkittävä. Mutta siellä täällä ja varsinkin pudotuspaikkojen läheisyydessä kii-reimmät työjaksot häiritsivät ulkopuolisia.
- 5.** Kansantalouden perustotuksien unohtaminen: Sodan jälkeen oli kaikilla ensimmäisenä yleinen etu, sitten yhtiön etu, viimeisenä oma etu.
- 6.** Väärä suhtautuminen yhteisiin kustannuksiin. Kun joku lisäsi uittomääriä, hän ei olisi halunnut muiden uittajien hyötyvän.
- 7.** Puutavaran laatu: Vaikka puuta oli uitettu yli 100 vuotta, puun laatuongelmat nousivat uiton ongelmaksi. Sahoilla kuivauksen hallinta uittopuun ja maakuljetuspuun seokset aiheuttivat ongelmia. Sellutehtailla oli siirrytty jatkuvatoimisiin prosesseihin. Hakkeen laadun vaihtelut aiheuttivat ongelmia.
- 8.** Varsinkin uittoväylien varsia oli sodan jälkeen hakattu voimakkaasti. Rantametsät olivat ensiharvennusvaiheessa, joka puu kuoripäällisenä ui huonosti ja hävikkiä tuli. Paremmin uiva puu oli kauempana ja oli ensin maakuljetettava, joka nosti kustannuksia.
- 9.** Sahainvestointeja oli tehty sisämaahan, jolloin tukkeja ei riittänyt uittoon.
- 10.** Uittoväyliä oli karsittu keskittämällä uitto pääväylälle.
- 11.** Uittoon tuleva puumäärä väheni. Kiinteät kustannukset nousivat liian suuriksi. Metsätiet korvasivat uittoväylät. Kuorma-autojen diesel korvasi veden voiman.

Eljas Purhosen lehtihaastattelun 2001 pohjalta tekstiin muokannut

Juhani Hakkarainen

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA 2025 JA 2026

IATR:N KANSAINVÄLINEN UITTOTAPAHTUMA ESPANJAN LASPUNASSA 15.–18.5.2025

Uittoväki kokoontui alkukesästä Espanjaan Laspunan kauniisiin maisemiin Cinca-joen varrelle. Paikalla oli edustettuna 39 yhdistystä, 13 eri maasta jaka-
massa kulttuuria, perinteitä ja ystävyyttä sekä pitämään IATR:n vuosikokousta.
Paikallinen yhdistys Laspuña ja Sobrarbe vastasivat ohjelmasta ja järjestelyis-
tä. Perinteen vaalimiseksi Sobrarben lauttamiehet laskivat lautalla 12 km Las-
puñan ja Aínsan välin Cinca-jokea pitkin. Tapahtuma oli samalla elävä kunnian-
osoitus puutavaran jokikuljetuksille, jotka ovat vuosisatojen ajan yhdistäneet
Pyreneiden laaksot Tortosan ja Välimeren kanssa.

Asociación de Nabateros del Sobrarbe

*Calle Bellavista S/N
(22361 Laspuña-Huesca)*

*Ensimmäisen illan illallinen alkamassa.
Kuva: Mikko Saarimaa*

*Pielisen-Karjalan tukkilaisperinneyhdistys
kokoontui lautalle kuvattavaksi.
Kuva: Mikko Saarimaa*

KANSAINVÄLISEN UITTOYHDISTYKSEN VUOSIKOKOUS LATVIASSA 13.-16.5.2026

Kansainvälisen Uittoyhdistyksen, International Association of Timber Rafting (IATR) vuosikokoukseen ja uittotapahtumaan osallistui eri maista yhteensä lähes 200 henkeä, joista 20 osallistujaa oli Suomesta. Pielisen-Karjalan tukkilaisperinne ry:tä edusti puolet ja toinen puoli edusti Suomen Uittoperinneyhdistystä.

Päivien kohokohta oli kokopäiväretki Gauja-joella. Edellisellä viikolla nuorten tukkilaisten leiriläiset olivat koonneet kaksi pitkää lauttaa ja valmistaneet ne käyttökuntoon. Latvialaiset emännät olivat ottaneet kummankin lautan lähes sadalle ihmiselle keittoainekset mukaan ja keittelivät lauttamatkan edessä maukkaan keiton nautittavaksi. Lautan alkupään tunnelmasta vastasivat latvialaiset kitaranmusiikilla ja saksalaiset soittelivat peräpäässä haitarimusiikkia. Tunnelma oli leppoisa, sää suosi ja kaikilla näytti olevan oikein mukavaa. Uusia tuttavuuksia solmittiin, tukkilaistapoja ja perinteitä vertailtiin, kun lautta soljui hiljalleen jokea pitkin.

Latvialaiset olivat nähneet suuren vaivan rakentaen ohjelman, joka sisälsi lauttamatkailun lisäksi tutustumiskäynnit paikallisessa taimitarhassa ja olutpanimossa.

Iltaisin oli Gauja-joen rannalla runsaasti erilaista ohjelmaa ja paljon paikallisia asukkaita osallistumassa kaikille avoimiin tukkilaisjuhliin.

Varsinainen IATR:n kokouspäivä oli lauantaina. Siinä käsiteltiin tavanomaiset vuosikokousasiat sekä päätettiin lisäksi uudesta kunniajäsenyydestä, jonka voi

saada anomuksesta kansallisella tasolla paljon tukkilaisperinteen säilymistä hyväksi työtä tehnyt henkilö. Ensi vuoden tapahtuma- ja kokouspaikaksi päätettiin Praha ja ajankohdaksi 13.–16.5.2027.

Kokouksen jälkeen alkoi perinteinen kulkue. Se alkoi lyhyellä lauttamatkalla, jota sadat latvialaiset olivat tulleet seuraamaan. Lauttakulkue vastaanotettiin kuorolaululla ja kukkakimpulla, joita pudoteltiin sillalta lautalle.

Lautalta siirryttiin varsinaiseen kulkueeseen. Jokaiselle yli kahdellekymmenelle yhdistykselle oli tehty kyltti, jota kantoi kansallispukuinen nuori nainen.

Kun kaikki olivat löytäneet oman paikkansa, alkoi juhlallinen kulkue varsinaiselle tapahtumapaikalle.

IATR:n tapahtuma päättyi juhlaillalliseen puheineen ja lahjoineen. Siitä siirryttiin rannalle kaikille avoimiin tukkilaisjuhliin, joissa oli paljon iloista ohjelmaa. Lavalla esiintyi lukuisia kansantanssiryhmiä. Tanssijoiden ikähaitari venyi 6 vuodesta 80 vuoteen. Tanssijoiden keski-ikä kasvoi, kun lopuksi lavan täyttivät IATR-tapahtuman osallistujat.

Ensi vuonna järjestelyistä vastaavat tsekit. He toivottivat kaikki tervetulleiksi tapahtumaan 13.–16.5.2027. Kokous on Prahassa, ohjelma tapahtuu osittain myös muilla paikkakunnilla. Tarkempaa tietoa asioista saadaan ensi vuoden puolella, mutta jo nyt kannattaa laittaa ajankohta omaan kalenteriin.

Arja Soramäki

Teksti ja kuvat

OODI KATOAVILLE JÄTKILLE

*Vaaroilta valuivat purojen suonet, yltyi tulvaksi virran juoksu.
Tulivat rannoille jätkät sarkanutut, tuoksut pihkaiset, kaikki tutut,
takana talvi ja leivätön yö, alkoi uitto ja ankara työ.
Taas käy virroilla vilske, limissä litkat, ketjuina kaartuvat puomien janat.
Vonka nuotion leimu, hehkuu jätkän sätkä, lommolla poskien poimu,
se on elämän ankara leima.
Jätkä on jätkä, huilaa virralla pölli ja parrunpätkä, naurukin kaikuu,
saatteeksi sattuva loti sana, heitetty jätkälle nuorimmalle,
joka on laitettu veneen nokalle, keulamieheksi kokalle,
toki lemmeistä luistavat jätkänkin jutut.
Vene on sauvottu kurimusnieluun, mitä jää jäljelle lompakkoon, sieluun,
kun on tili-litviikki viimein syksyllä pöytään lyöty.
Oliko kaikki jo kottina syöty, povea paina ei pujopää tili, jätkä vain vihelteli.
Mutta koskaan kotimaata ei myöty, kenenkä raadannan hyöty?
Sitä silloin ei tiennyt kukaan, taksaa ei hintaa, uittoon kun mentiin väylille mukaan.
Veneissä, joissa oli vitsakset lenkit, keksit ja varpit.
Miehet kuin luuta, uitettiin puuta pyörteessä viuhuvan virran,
iskettiin rintaan röykkiö-ruuhkan.
Nousevat laskevat sauvointen sarjat, heiluvat keksit, tarkat on lyöntien radat,
jätkä ei huuju ei kuohuja pelkää.
Vaikka kohtalo kovakin korvensi nylki, jätkä kaulusta nosti ja kouriinsa sylki.
Keksi lyö ruuhkassa selkään tukin, roikat vain laulavat juntta-poota ja hii-oota.*

Ärjyvä virta, hiki ja housujen piki, kourissa koholla känsien kävyt,
ei pysy pölkkyllä kaupunkivävyt.
Petä ei pelosta ruuhkalla pokka, pärskeitä ryöpyttää veneen kokka.
Höyryää virttynyt nuttu, unessa valveilla jätkälle tuttu.
Ruuhkalla raju on työ, parkuvat teljot laudat ja kaaret,
irtoaa kasasta tukki, tai menee poikki, jätkä on jätkä mi ruuhkalla loikki.
Rinnassa ruuhkan raju on työ, vene vinosti virtaan tai leikolle lyö.
Kaikuvat sanat, käännähän rantaan, ulolle pintaan, lähemmäs kuohuja,
ruuhkan rintaan, keksien peitset nyt lyö, jätkät hurjat testaavat leivän hintaa.
Kuohujen kapteeni, ahvan polttama perämies, veneen polkeeko päreiksi täkkimies,
joka paikkansa tuhdolla ties.
Koskilta Kuusamon Iihin asti, sumat on viety, sippivihkolle velaksi syöty.
On Kollajan poolia paukalla lyöty, mutta isänmaata ei puutteessa myöty.
Repassa jätkän ei lihavaa pottia, kympiltä otetaan vörskottia.
Joskus myös luona veräjän portin, käännetään kuvia kuningaskortin.
Jätkä on rehti, sen puhdas on lehti, luihuja rottia jätkä ei siedä,
ne piru saa korjata, liipparit mukaansa viedä.
Linnut kun terveiset etelään vie, silloin pohjoiseen jätkän käy palstan tie,
kuuraiseen aamuun, annonrajalle, missä ei turvata usmien haamuun.
Harteilla raatajain raskas on lasti, työssä on metsissä koskilla jätkien aateliskasti.
Yli myrskyjen mennään merelle asti, virroilla viihdy ei heikot sirut,
ei kyyllääjät kytät, ei sielunsa myyneet takapirut.
Linnojen juhlien lihava kasti, muista kun pöydilläs notkuu herkkujen lasti.
Lyhyt kesällä uitossa oli jätkän yö, lisää sai reikiä nahkavyö.
Kuka kulloinkin isäntä linnan, milloinka koristat jätkän rinnan?
Muistapa joskus jätkää, poikaa salon,
jonka käsien työ on nostanut loistoon linnan ja juhlivan talon,
myös jätkä on tunteva teon, arvokkaan jalon, rinnan lämmön ja sydämen valon.
Jätkät jo menneet ja jälkeensä menevät, TEILLE NYT KUNNIAN ANNAN.
Kautta kalleimman Suomenniemen, kauan eläköön muistojen siemen.
Nyt poissa on paino reppunne kiven, minäkin jätkä, ma kaihoten muistoille
hymyilen hiven.
Näin viimeisen kunnian jätkille annan, suon lepoonne ikuiseen päällenne kotimaan lem-
peän sannan.

Eero Räisänen

Pudasjärvi

TUKKILAISTAPAHTUMIA 2026

**Tässä on tiedossa olevia kesän 2026 tapahtumia. Lisätietoja julkais-
taan Uittoperinteen www.uittoperinne.fi-sivuilla ja FaceBookissa ta-
pahtumien varmistuttua.**

International Timber Rafter's Days, Strenči, Latvia, 14.–17.5.2026.

Tukkilaisleiri Hankasalmella Keski-Suomessa 14.–15.6. ja 16.–17.6.2026

Vetäjinä leirillä toimivat pitkään uitossa työskennellyt ja moninkertainen tukki-
laiskisojen voittaja Pauli Ylitalo sekä sata Tukkilaiskisojen SM-italia voittanut
Juha Julkunen. Ensimmäisellä leirillä perehdytään uittoperinteeseen ja tukki-
laistaitoihin, toisella leirillä opetellaan koskenlaskun saloja. Leireille voi osallis-
tua kuka tahansa asiasta kiinnostunut, alle 16-vuotiaat vanhempien seurassa.
Lisätietoja Juha Julkunen, puh. 040 5797 171.

Tukkilaisleiri Kuhmossa kesäkuussa viikolla 26.

Opettajina toimivat Jaakko Saaristo ja Jori Mikkonen, Kuhmon keskusta
Lammasjärven ranta.

Periaatteessa ikärajan, mutta suositeltava alaikäraja noin 10 vuotta.

Lisätietoja tapahtumasta www.kuhmontapahtumat.fi -sivustolta sekä
FB: @kuhmontapahtumat IG: @uittoperinnekuhmo.

Tukkilaislajien SM kilpailut lauantaina 27.6.2026 Kuhmossa.

Aamupäivällä klo 10 alkaen tukkilaismaraton ja joukkuesoutu, Kuhmon keskus-
ta / Lammasjärven ranta. Iltapäivällä klo 15 koskenlasku ja sauvonta Pajakka-
koskella.

Lisätietoja tapahtumasta www.kuhmontapahtumat.fi -sivustolta sekä
FB: @kuhmontapahtumat IG: @uittoperinnekuhmo.

**Koskenlaskun Kuningasjätkä kilpailut Iin Raasakkakoskella heinä-
kuun alussa.**

Suomen Metsämuseo Lusto, Punkaharju

Näyttelyt ovat avoinna toukokuusta elokuuhun päivittäin klo 10.00–17.00.

Suomen Uittoperinneyhdistyksen jäsenillä vapaa pääsy.

Kuopion Rauhalahdessa Jätkänkämpällä on tiistaisin ja torstaisin
tukkilaisnäytöksiä.

Kuhmoisten Päijälässä avautui Tukki-laistupa ja museo 7.6.2026

Muiden tapahtumien suunnittelu on vielä käynnissä useilla perinteisillä uit-
topaikkakunnilla. Ajankohtaisin tieto tapahtumista löytyy internetistä sivuilta:
tukkilaiset.com, kayla.fi, www.uittoperinne.fi, Facebook: Suomen Uittoperin-
neyhdistys.

LIITY

SUOMEN UITTOPERINNEYHDISTYS RY:N JÄSENEKSI

Kuva: Merja Turunen

Oletko kiinnostunut uittoperinteestä? Yhdistyksen tavoitteena on uittoperinteen vaaliminen. Yhdistys tekee yhteistyötä metsätalouden ja vesikuljetuksien perinnetyöhön osallistuvien yhdistysten kanssa. Yhdistys on mukana keräämässä, tallentamassa ja levittämässä tietoja ja taitoja tuleville sukupolville. Tästä työstä mainittakoon yhdistyksen tuottamat dokumenttielokuvat **Kämp-päemäntä**, **Osaran aukeat**, **Viimeinen uitto** ja **Kasvun ihme**. Onnistumiseksi voidaan lukea myös uittoperinteen pääsy Suomen kansallisen elävän kulttuuriperinnön listalle.

Tule mukaan tähän mielenkiintoiseen työhön. Ilmoita yhteystietosi (nimi, osoite, sähköposti, syntymävuosi ja puhelinnumero) yhdistyksen sihteerille esa.ojala59@gmail.com ja maksa jäsenmaksu 20 € Suomen Uittoperinneyhdistys ry:n tilille FI50 4786 0010 2625 19, viite 20640 ja oma nimesi. Kiitos tuestasi!

ARVOISAT SUOMEN UITTOPERINNEYHDISTYKSEN JÄSENET

Yhdistyksen tiedotus tapahtuu jatkossa sähköisesti eli sähköpostilla sekä www.uittoperinne.fi -sivustolla ja Facebook-ryhmässä Suomen Uittoperinneyhdistys.

VONKAMIES

Jäsenlehtemme ilmestyy kustannussyistä ainoastaan PDF-muodossa yhdistyksen nettisivuilla (www.uittoperinne.fi) eli ei enää paperiversiona.

Lisäksi lehti lähetetään pdf-tiedostona sähköpostilla jäsenille, joiden sähköpostiosoite on yhdistyksen tiedossa.

Ilmaisen pdf-tiedoston lukijan voi ladata netistä ellei sitä jo ole ladattuna.

Mikäli et ole sähköpostia yhdistyksestä kuluvana vuonna saanut, on ensiarvoisen tärkeää, että ilmoitat sähköpostiosoitteesi sihteerille Esa Ojalalle, esa.ojala59@gmail.com varmistaaksesi ajankohtaisen tiedon kulun itsellesi.

Toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi yhdistys toivoo mukaan uusia jäseniä. Jäsenmaksu on 20 euroa.

80 vuotta täyttäneet on vapautettu jäsenmaksusta, joskin kannatusmaksua 20 euroa toiminnan tukemiseen toivotaan heiltäkin.

Kuva: Arja Soramäki

VUOSI 2026 LUSTOSSA TÄYNNÄ OIVALLUKSIA, ELÄMYKSIÄ JA TEKEMISTÄ KAIKENIKÄISILLE

Luston näyttelyn Savotta-osiossa esitellään myös uittoa. Kuva: Lusto

METSÄSUHTEIDEN MAA

– NÄYTTELY METSÄN JA IHMISEN YHTEISELOSTA

Ydinnäyttely esittelee kuusi näkökulmaa ihmisen ja metsän suhteesta. Metsä on ollut elinehto, työpaikka, kulttuurin lähde ja hyvinvoinnin tukija. Näyttely kutsuu pohtimaan omaa metsäsuhdetta ja herättää keskustelua metsän merkityksestä nyt ja tulevaisuudessa.

LEIKKIÄHÄN TÄMÄ VAIN ON

– PUULELUJA JA METSÄLEIKKEJÄ

Erikoisnäyttely on toiminnallinen ja ylisukupolvinen kokonaisuus, joka yhdistää nostalgiset puulelut, metsäleikit ja muuttuvan lapsuuden. Näyttely tarjoaa tilan muistella, jakaa ja ennen kaikkea leikkiä yhdessä. Näyttely avautuu lauantaina 9.5.2026.

MOOTTORISAHAHURMAT

– MOOTTORISAHOJA LUSTON KOKOELMISTA

Näyttely esittelee yli 40 moottorisahaa Luston kokoelmista. Näyttely kertoo, kuinka 1960-luvun metsurin työvälineestä syntyi ikoninen ja esteettinen esine, joka on inspiroinut keräilijöitä, taiteilijoita ja muotoilijoita kautta aikojen. Näyttely esillä Galleria Lustossa 16.8.2026 saakka.

MUSTAA JA VIHREÄÄ KULTAA

- TARINA ÖLJYSTÄ, METSISTÄ JA SUOMALAISISTA

Näyttely käsittelee kahta erilaista luonnonvaraa, öljyä ja metsää, jotka ovat arvokkaita, ristiriitaisia ja tiiviisti kietoutuneita toisiinsa. Näyttely on osa kansainvälistä EU:n Horisontti Eurooppa -rahoitteista PITCH-tutkimushanketta, jossa Lusto on ainoa suomalainen toimija. Näyttely on esillä Galleria Lustossa 9.10.2026-31.8.2027.

LUSTON TAPAHTUMAT 2026

- la 4.4. Pääsiäisseikkailu Metsäsuhteiden maa -näyttelyssä.
- la 9.5. Lasten lauantai & Leikkiähän tämä vaan on -erikoisnäyttelyn avajaiset.
- la 29.8. Suomen Luonnon päivä – opastuksia tutkimuspuistoon ja harjualueelle.
- Syyslomaviikoilla (viikot 42–43) ohjattua ohjelmaa lapsiperheille museotiloissa.
- pe 9.10. Mustaa ja vihreää kultaa -erikoisnäyttelyn avajaiset.
- la 28.11. Joulupuun päivä.

Vuosi 2026 Lustossa tarjoaa elämyksiä metsän, leikin ja luonnon tarinoiden ystäville. Tule kokemaan näyttelyt ja tapahtumat yhdessä perheen ja ystävien kanssa! Suomen Uittoperinneyhdistyksen jäsenillä ilmainen pääsy näyttelyyn!

Suomen Metsämuseo Lusto, Lustontie 1, 58450 Punkaharju

puhelin +358 15345 100, email: lusto@lusto.fi, www:lusto.fi

Kuva: Lusto

SUOMEN UITTOOPERINNEYHDISTYS RY

1991-2026

YHDISTYKSEN HALLITUS 2026

Arja Soramäki

puheenjohtaja
puh. 050 568 0042
arja@soramaki.net

Heikki Kääriäinen

varapuheenjohtaja
puh. 0400 344 685
hekaa99@gmail.com

Mikko Saarimaa

jäsen
puh. 040 506 3915
mikko.saarimaa@icloud.com

Esa Ojala

sihteeri, rahastonhoitaja
puh. 0400 254 690
esa.ojala59@gmail.com

Esa Korhonen

jäsen
puh. 0400 366 991
esa.korhonen@uittoyhdistys.fi

www.uittoperinne.fi

Facebook: Suomen Uittoperinneyhdistys

VONKAMIES

VASTAAVA PÄÄTOIMITTAJA ARJA SORAMÄKI

TOIMITUS ESA OJALA

ULKOASU: VIESTINTÄTOIMISTO MEDIWALLIUS, KUOPIO

Vonkamies on kertonut uittoperinteestä ja sen vaalimisesta vuodesta 1997 alkaen. Vuosien saatossa olemme saavuttaneet perinteistä ja nykyuittosta kiinnostuneen lukijakunnan, josta osa on kirjoittanut tähän lehteen myös omia muistojaan uittotyöstä ja uiton historiasta.

Käytössämme on myös omat nettisivut, www.uittoperinne.fi ja facebook-ryhmä tiedonkulkua helpottamaan ja nopeuttamaan.

Kiitämme lukuisia kirjoittajia ja toivomme lisää muistoja ja muisteluita, jotka voisimme jakaa muille joko Vonkamiehessä ja/tai nettisivuillamme.